

อนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

The Scenario of Higher Education Administration of Chinese Buddhist Order of Sangha in Thailand.

พระวีระพงษ์ ปาसानนท์

* ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

รศ.ดร.มัทนา วังถนอมศักดิ์

* อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Phra Weerapong Pasanon

* Doctor of Philosophy Program in Educational Administration,
Faculty of Education, Silpakorn University.

Assoc.Prof.Dr.Mattana Wangthanomsak

* Lecturer in Faculty of Education, Silpakorn University.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 25 พฤษภาคม 2564

* แก้ไข 25 มิถุนายน 2564

* ตอบรับบทความ 28 มิถุนายน 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยใช้วิธีวิจัยอนาคต (EDFR) ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ 19 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มพระเถระผู้บริหารระดับสูงของคณะสงฆ์จีนนิกาย 7 คน 2) กลุ่มผู้บริหารด้านการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย 7 คน 3) กลุ่มผู้บริหารการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ

ผลการศึกษาพบว่า อนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ได้แก่ 1) ด้านปรัชญา : การธำรงรักษาและส่งเสริมปรัชญาของพุทธศาสนานิกายมหายานในประเทศไทย โดยส่งเสริมศาสนทายาทให้มีอุดมการณ์ตามวิถีพุทธศาสนานิกายมหายาน เติบโตเต็มศักยภาพให้กับศาสนทายาทของพุทธศาสนานิกายมหายาน และเป็นแหล่งผลิตบุคลากรเพื่อสืบสานงานของคณะสงฆ์จีนนิกาย 2) ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย : เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมจีน มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณธรรม 3) ด้านอาคารสถานที่ : อาคารสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย 4) ด้านหลักสูตร: การได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา โดยมีหลักสูตรที่เน้นด้านศิลปะ ภาษาและวัฒนธรรมจีน 5) ด้านการพัฒนา การจัดอุดมศึกษา : มีการวางแผนงาน การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดอุดมศึกษาอย่างเป็นระบบ 6) ด้านงบประมาณ : ได้รับงบประมาณจากส่วนกลางของคณะสงฆ์จีนนิกายและจากการทอดกฐิน ผ้าป่าประจำปีและงบประมาณจากองค์กรพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก 7) ด้านบุคลากรอุดมศึกษา การคัดเลือกผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาจากคณะผู้บริหารของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานในบริบทของพุทธศาสนานิกายมหายานและวัฒนธรรมจีน 8) ด้านการสร้างเครือข่ายด้านการศึกษา : การเผยแพร่ด้านวิชาการทางพุทธศาสนานิกายมหายานใน

ระดับประเทศและนานาชาติ และการจัดทำข้อตกลงร่วมมือทางการศึกษา (MOU) ด้านพระพุทธศาสนamahayana กับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศจีน ได้เห็น 9) ด้านการรับนักศึกษา : สามเณรนักเรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนพระปริยัติธรรม รวมถึงบรรพชิตในพระพุทธศาสนาและต่างศาสนา ทั้งในและต่างประเทศที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือเทียบเท่า โดยไม่จำกัดอายุ และ 10) ด้านการประชาสัมพันธ์ มีการสร้างสื่อประชาสัมพันธ์การจัดอุดมศึกษาผ่านเว็บไซต์ ข่าวสารทางโทรทัศน์ วิทยู วารสาร แผ่นพับ ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายองค์กรด้านศาสนาทั้งในและต่างประเทศ

คำสำคัญ: อนาคตภาพ
 การจัดอุดมศึกษา
 คณะสงฆ์จีนนิกาย

Abstract

This research aims to identify the scenario of higher education administration of Chinese Buddhist Order of Sangha in Thailand. The study was conducted using Ethnographic Delphi Futures Research (EDFR) Method, and 19 experts were purposively selected and can be divided into 3 categories : 1) 7 senior executives (Phra Thera) of the Chinese Buddhist Order of Sangha. 2) 7 educational administrators of the Chinese Buddhist Order of Sangha and 3) 5 educational administrators of general higher education institutes. The instruments employed in this research were semi-structured. The statistics used in the study were: mode, median, inter-quartile range, and content analysis.

The research findings reveled that :

The scenario of higher education administration of Chinese Buddhist Order of Sangha in Thailand is as follows : 1) Philosophy of higher education of Chinese Buddhist Order of Sangha: maintaining and promoting the philosophy of Mahayana Buddhism in Thailand by encouraging young successors to have Mahayana Buddhism Ideology and inherit Chinese Buddhist Order of Sangha, 2) Vision and Goal of Higher education : set by the senior executives of the Chinese Buddhist Order of Sangha and establishing the higher education administration of Chinese Buddhist Order of Sangha as the institute of Chinese Culture and Art, focusing on developing morale of the learners, 3) University buildings : on the

property of Chinese Buddhist Order of Sangha should be safe and secure, 4) Curriculum : approved by the Office of Higher Education Commission, focusing on Arts, Languages and Chinese cultures; 5) The development of Higher education administration, including systematic planning, proceeding and monitoring; 6) Budgeting : supported by Chinese Buddhist Order of Sangha in Thailand, Annual Kathina Ceremony, and also by the World Relations Organization of Buddhism; 7) Staffing : selecting the qualified executives from Chinese Buddhist Order of Sangha in Thailand; 8) Establishing the academic collaboration network and MOU for propagation of the content of the Mahayana Buddhism nationally and internationally; 9) Student admission nationally and internationally : accepting novices graduated from the Buddhist Dharma School of both Chinese Buddhist and Thai Sect, and also monks and priests from all religion with no age restriction; 10) Public relations: media through various channels such as website, television, radio, print media and through religion network nationally and internationally.

Keywords:

Scenario

Education Administration

Chinese Buddhist Order of Sangha in Thailand

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทุนมนุษย์คือการให้การศึกษาที่มีคุณภาพ การศึกษาสามารถสร้างคนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและประเทศชาติ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าที่ทุกฝ่ายต้องตระหนักและให้ความสำคัญ รวมทั้งยอมรับในระบบการจัดการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นกำลังสำคัญได้ในอนาคต ในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการปฏิรูปการศึกษา จัดการเรียนการสอนให้เป็นระบบเหมือนกับนานาอารยประเทศ เพื่อให้ราษฎรทุกคนได้ศึกษาอย่างมีระบบ ในส่วนศาสนจักรได้สนับสนุนให้คณะสงฆ์ได้ศึกษาเล่าเรียน ทั้งด้านพระปริยัติธรรม และวิชาการชั้นสูงสมัยใหม่ควบคู่กันไป หลังจากนั้นการศึกษาของคณะสงฆ์ได้พัฒนาขึ้นจากเดิมเป็นอย่างมาก โดยไม่ได้จัดการศึกษาธรรมะ และบาลีเท่านั้น ได้เปลี่ยนการศึกษาในรูปแบบของปริยัติสามัญ และมหาวิทยาลัยอุดมศึกษาขึ้นไปเพื่อเน้นให้พระสงฆ์มีความสมบูรณ์ในหลายๆ ด้าน เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2514 กระทรวงศึกษาธิการให้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2514 และปรับปรุงวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2535 เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ฝ่ายศาสนจักรได้ศาสนทายาทที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง และสืบสานพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองเจริญสถาพรต่อไป และเมื่อพระภิกษุสามเณรลาสิกขาแล้ว ก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ หรือสามารถเข้ารับราชการได้สร้างคุณประโยชน์ต่อตนเองและบ้านเมืองได้ ปัจจุบันได้มีการจัดการศึกษาในโรงเรียนปริยัติธรรมจำนวนมากขึ้น โดยมีจำนวน 400 กว่าโรงเรียนทั่วประเทศ ต่อมารัฐบาลโดยการยินยอมจากรัฐสภา ได้ตราพระราชกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการพระพุทธศาสนา พ.ศ. 2527 ลงวันที่ 8 ตุลาคม พ.ศ. 2527 และได้ตราพระราชบัญญัติมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และมหามกุฏราชวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2540 ลงวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2540 โดยให้มีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาลไทย จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีถึงปริญญาเอก เปิดสอนทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ทั้งภาคภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ส่วนคณะสงฆ์จีนนิกายแห่งประเทศไทยสนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา โดยเป็นสถานศึกษาที่มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นพระภิกษุสามเณรให้เป็นผู้มีคุณธรรม มีความรู้ ดำรงตนในคำสอนของพระพุทธศาสนาในขณะนี้ มีจำนวน 3 แห่งในประเทศไทย ส่วน

การจัดตั้งอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2551 โดยการร่วมมือด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อจัดการเรียนการสอนระดับชั้นอุดมศึกษา ปริญญาตรี โดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่วัดมิ่งกรมกลาวาส และเปิดภาคเรียนแรกในปีนั้น ปัจจุบันมีนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วทั้งหมด 3 รุ่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยศึกษาความต้องการของคณะสงฆ์จีนนิกาย ในด้านการวางแผนด้านการจัดการอุดมศึกษาในอนาคต ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของพระภิกษุ สามเณรผู้เป็นกำลังหลักของคณะสงฆ์ และพระพุทธศาสนาสืบไป

ปัญหาของการวิจัย

คณะสงฆ์จีนนิกายตระหนักถึงความสำคัญด้านการศึกษา ควบคู่ไปกับการพัฒนาบุคลากรทางศาสนาเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการสืบสานเผยแผ่ศาสนาได้สนับสนุนให้มีการจัดการอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อส่งเสริมให้พระภิกษุและสามเณร ได้ศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยไม่ต้องลาสิกขาเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับพระภิกษุและสามเณรที่จะต้องเดินทางไปศึกษาในระดับอุดมศึกษาภายนอกวัด ซึ่งในการจัดตั้งอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในครั้งนี้ จะเป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งแรกของคณะสงฆ์จีนนิกาย อีกทั้งในการจัดตั้งครั้งนี้จะส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปเข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนอีกด้วย เป็นการส่งเสริมศาสนาทางพุทธศาสนานิกายมหายานและเป็นทางเลือกให้กับประชาชนโดยทั่วทั้งจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อีกทั้งนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรชั้นต้นให้ได้มีทางเลือกในการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งในการจัดตั้งอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2551 โดยการนำของพระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ (ท่านเจ้าคุณเย็นเขียว) รองเจ้าคณะใหญ่สงฆ์จีนนิกาย ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา และบุคลากรของศาสนาอันเป็นกำลังสำคัญของศาสนาในอนาคต จึงได้เสนอการร่วมมือด้านการศึกษากับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อจัดการเรียนการสอนระดับชั้นอุดมศึกษา ปริญญาตรี โดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่วัดมิ่งกรมกลาวาส และเปิดภาคเรียนแรกในปีนั้น ปัจจุบันมีนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วทั้งหมด 3 รุ่น เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ได้มีการจัดตั้งอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายเพราะว่านักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนพระปริยัติธรรม

แผนกสามัญ กลุ่ม 13 ซึ่งมีทั้งหมดสามโรงเรียนนั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีพระนักศึกษาที่เข้าเรียนเพิ่มมากขึ้น พระคณาจารย์จีนธรรมปัญญาจริยาภรณ์ (ท่านเจ้าคุณเย็นเขียว) ท่านจึงมีแนวคิดริเริ่มโครงการที่จะสร้างสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษา เพื่อรองรับบุคลากรเหล่านี้ ในการเรียนต่อชั้นอุดมศึกษา จึงมีดำริจัดซื้อที่ดินไว้จำนวนหนึ่ง เพื่อจะจัดสร้างมหาวิทยาลัยของคณะสงฆ์จีนนิกายขึ้นในอนาคต จัดการเรียนการสอนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนกับบรรพชิต และฆราวาสที่พร้อมจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แต่เนื่องด้วยในขณะนั้นท่านเกิดอาพาธหนัก ภายหลังจากมรณภาพลง หลวงจีนธรรมรัตน์ประจักษ์ (เย็นจี่) ได้สืบสานต่อปณิธานของท่านในการสร้างสถาบันศึกษาในอนาคตนั้น ได้นำคณะสงฆ์ไปดูงานที่สาธารณประชาชนจีน (กรุงปักกิ่ง) และได้ไปยังสถานทูตไทยประจำกรุงปักกิ่ง ซึ่งในการนี้ได้ขอเข้าปรึกษากับท่านนายพิริยะ เข็มพล เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปักกิ่ง เพื่อหาแนวทางในการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในอนาคต ท่านเอกอัครราชทูตได้เสนอแนะว่าหากจะสร้างสถาบันการศึกษาขึ้นใหม่นั้นจำเป็นต้องใช้เวลาในการสร้างความเชื่อมั่นให้สังคม และต่อสถาบันการศึกษาเอง แต่ถ้าหากจัดตั้งสถาบันขึ้นโดยมีส่วนร่วม กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศในการบริหาร โดยการลงนามทำความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีน (MOU) และให้คณะผู้ปฏิบัติงานจากมหาวิทยาลัยดังกล่าวเข้ามาจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เป็นทางที่เหมาะสมกว่า และสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และความเชื่อมั่นต่อผู้ที่เข้าศึกษาต่อในการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์ในอนาคตด้วย จากสภาพที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาอนาคตภาพในการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จึงเป็นที่มาและแนวทางในการทำวิจัยในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

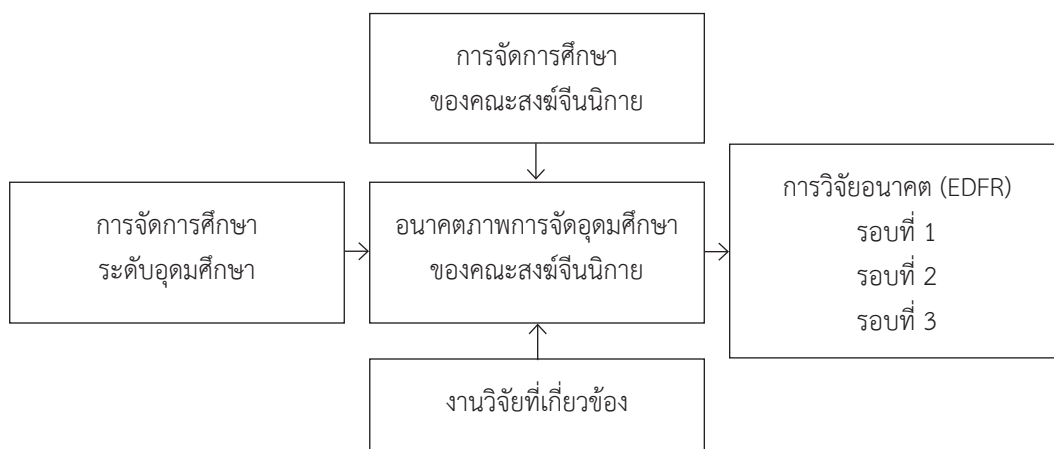
เพื่อศึกษาอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ข้อคำถามการวิจัย

อนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนเป็นอย่างไร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา การจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งนำมาเขียนเป็นแผนภูมิดังนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

อนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกาย หมายถึง ภาพรวมแนวโน้มในอนาคตที่เป็นไปได้ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นตรงกันเป็นฉันทามติว่าจะเกิดขึ้นกับการจัดตั้งการจัดการอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในประเทศไทย รวมถึงภาพเหตุการณ์ที่อธิบายถึงเหตุการณ์ความเป็นไปได้ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากความจริงในปัจจุบัน โดยอาศัยการพยากรณ์แนวโน้ม โดยใช้กระบวนการวิจัยอนาคตในการจัดการศึกษาที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอนุปริญญาขึ้นไป ซึ่งจัดการศึกษาในวิทยาลัย สถาบัน และมหาวิทยาลัยของคณะสงฆ์จีนนิกายในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ได้นำเอาแนวคิดวิธีวิจัยแบบ EDR มาเป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษาวิจัยนี้ โดยศึกษาเอกสาร วรรณกรรม ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ประกอบด้วยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มพระเถระผู้บริหารระดับสูงของคณะสงฆ์จีนนิกาย จำนวน 7 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้บริหารด้านการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จำนวน 7 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้บริหารการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน

ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2561 ถึง มีนาคม 2564

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยศึกษา เอกสาร วรรณกรรม ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอนาคตภาพการจัด อุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยการทำวิจัยด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDR (Ethnographic Delphi Futures Research)

การเก็บข้อมูลโดยการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง นำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 19 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มพระเถระผู้บริหารระดับสูงของคณะสงฆ์จีนนิกาย 2) กลุ่มผู้บริหารด้านการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย 3) กลุ่มผู้บริหารการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัย ซึ่งการทำวิจัยด้วยเทคนิคการวิจัยแบบ EDR ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ วิเคราะห์ข้อมูลรอบที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันเป็นฉันทามติ มีความชัดเจน และสมบูรณ์ จึงได้ยุติการวิจัยในรอบที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) สำหรับการทำ EDFR รอบที่ 1 และแบบสอบถามมาตราส่วน (rating scale) สำหรับการทำ EDFR รอบที่ 2

ดังนั้นในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือทั้งแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามประมาณค่า มีวิธีการคือการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยการนำเครื่องมือการวิจัยที่จัดทำขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาคุณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 1.00 ทั้ง 2 ประเภท

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

EDFR รอบที่ 1 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) โดยศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำไปสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน

EDFR รอบที่ 2 สร้างแบบสอบถามมาตราส่วน (rating scale) โดยนำผลจากการสัมภาษณ์ EDFR รอบที่ 1 มาวิเคราะห์ และพัฒนาเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยค่าฐานนิยม (Mode) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยค่าสัมบูรณ์ของผลต่างระหว่างมัธยฐานกับฐานนิยม (Median Mode) ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.00-1.00 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range) ได้จากการคำนวณค่าความแตกต่างระหว่างควอไทล์ที่ 3 กับควอไทล์ 1 ของอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ถ้าค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5 แสดงว่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อความนั้นเห็นสอดคล้องกันหรือได้รับฉันทามติ (Consensus)

สรุปผลการวิจัย

อนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านปรัชญา เช่น การธำรงรักษาและส่งเสริมปรัชญาของพุทธศาสนานิกายมหายานในประเทศไทย โดยส่งเสริมศาสนทายาทให้มีอุดมการณ์ตามวิถีพุทธศาสนานิกายมหายาน เติบโตเต็มศักยภาพให้กับศาสนทายาทของพุทธศาสนานิกายมหายาน และเป็นแหล่งผลิตบุคลากรเพื่อสืบสานงานของคณะสงฆ์จีนนิกาย

2) ด้านวิสัยทัศน์และเป้าหมาย เช่นการกำหนดจากคณะผู้บริหารของคณะสงฆ์จีนนิกาย ให้การจัดอุดมศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกายเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านศิลปะและวัฒนธรรมจีน มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณธรรม

3) ด้านอาคารสถานที่ เช่น สถาบันอุดมศึกษาอยู่ในที่ดินของคณะสงฆ์จีนนิกาย อาคารสถานที่มีความมั่นคงปลอดภัย

4) ด้านหลักสูตร เช่น การได้รับการรับรองจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยมีหลักสูตรที่เน้นด้านศิลปะ ภาษา และวัฒนธรรมจีน

5) ด้านการพัฒนา เช่น การจัดอุดมศึกษา มีการวางแผนงาน การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการจัดอุดมศึกษาอย่างเป็นระบบ

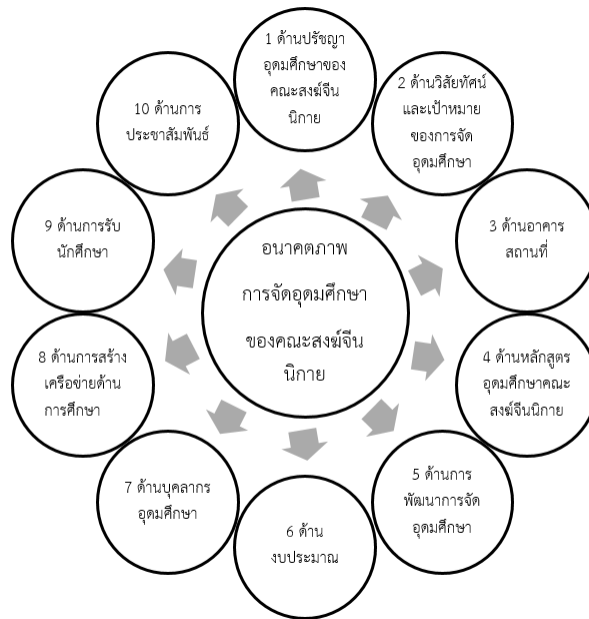
6) ด้านงบประมาณ เช่น การได้รับงบประมาณจากส่วนกลางของคณะสงฆ์จีนนิกายและจากการทอดกฐิน ผ้าป่าประจำปีและงบประมาณจากองค์กรพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก

7) ด้านบุคลากรอุดมศึกษา เช่น การคัดเลือกผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาจากคณะผู้บริหารของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานในบริบทของพุทธศาสนานิกายมหายานและวัฒนธรรมจีน

8) ด้านการสร้างเครือข่ายด้านการศึกษา เช่น การเผยแพร่ด้านวิชาการทางพุทธศาสนานิกายมหายานในระดับประเทศและนานาชาติ และการจัดทำข้อตกลงร่วมมือทางการศึกษา (MOU) ด้านพระพุทธศาสนา มหายานกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศจีน ไต้หวัน

9) ด้านการรับนักศึกษา เช่น สามเณรนักเรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์จีนนิกายและโรงเรียนพระปริยัติธรรมทั่วประเทศ รวมถึงบรรพชิตในพระพุทธศาสนาและต่างศาสนา ทั้งในและต่างประเทศที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือเทียบเท่า โดยไม่จำกัดอายุ และ

10) ด้านการประชาสัมพันธ์ เช่น การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์การจัดอุดมศึกษาผ่านเว็บไซต์ ข่าวสารทางโทรทัศน์ วิทยุ วารสาร แผ่นพับ ตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายองค์กร ด้านศาสนาทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งสามารถสรุปเป็นโมเดลดังแผนภาพดังนี้

แผนภาพที่ 1 อนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยเรื่องอนาคตภาพการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านปรัชญาของการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย พบองค์ความรู้ว่า การจัดการอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในอนาคตจะเป็นการธำรงรักษาและส่งเสริมปรัชญาของพุทธศาสนานิกายมหายานในประเทศไทย ช่วยสนับสนุนให้ศาสนทายาทที่เข้ามาศึกษามีการเรียนรู้ทางด้านพระพุทธศาสนานิกายมหายาน อีกทั้งจะช่วยให้พุทธศาสนานิกายมหายานมีการเผยแผ่สืบต่อไป เติบโตเต็มศักยภาพให้กับศาสนทายาทของพุทธศาสนานิกายมหายานและเป็นแหล่งผลิตบุคลากรเพื่อสืบสานงานของคณะสงฆ์จีนนิกายและการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายช่วย

ส่งเสริมศักยภาพให้กับศาสนทายาทของพุทธศาสนานิกายมหายานทำให้เกิดการเรียนรู้ในหลักธรรมและคำสอนต่างๆ รวมทั้งจะเป็นศูนย์รวมในการบ่มเพาะ หล่อหลอมบุคลากรเพื่อการดำเนินงานด้านต่างๆ ของคณะสงฆ์จีนนิกาย โดยบุคลากรจะมีทั้งบรรพชิต และฆราวาส สร้างความสมดุลความสอดคล้องของพุทธศาสนานิกายมหายานกับพุทธศาสนานิกายหินยาน (เถรวาท) และเป็นศูนย์กลางการศึกษาพุทธศาสนานิกายมหายาน สอดคล้องกับแนวคิดของ วาร์ทนปี (2014) กล่าวว่า “ปรัชญาองค์กรเป็นตัวกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง การดำเนินงาน เพื่อให้การปฏิบัติในทุกหน่วยงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น การจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ด้านปรัชญาของการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จะส่งผลทำให้การจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายมีคุณภาพสืบต่อไป

2. ด้านวิสัยทัศน์ และเป้าหมายของการจัดอุดมศึกษา พบองค์ความรู้ว่า วิสัยทัศน์ในการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายมุ่งเน้นให้เป็นองค์กรในการเรียนรู้ด้านศิลปะ และวัฒนธรรมจีนส่งเสริมและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรมและจริยธรรมตามหลักศาสนาพุทธนิกายมหายาน โดยจัดการศึกษาให้ทัดเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นตามมาตรฐานสากลในระดับนานาชาติ การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถาบันอุดมศึกษามาจากคณะผู้บริหารของคณะสงฆ์จีนนิกาย วิสัยทัศน์จะเป็นทิศทางการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายที่คณะผู้บริหารของคณะสงฆ์จีนนิกายเป็นผู้กำหนด ได้แก่ พระเถระจำนวน 10 รูป ประกอบด้วย เจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย รองเจ้าคณะใหญ่จีนนิกาย ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ชาวจีนนิกาย ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่ช้ายจีนนิกาย ปลัดชาวจีนนิกาย ปลัดช้ายจีนนิกาย รองปลัดชาวจีนนิกาย รองปลัดช้ายจีนนิกาย ผู้ช่วยปลัดชาวจีนนิกายและผู้ช่วยปลัดช้ายจีนนิกาย การจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินโครงการที่ชัดเจน โดยมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ทุก 5 ปี มีการจัดทำแผนปฏิบัติการทุกปีตามปีงบประมาณ เพื่อเป็นการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ให้การจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ การจัดตั้งอุดมศึกษามีเป้าหมายเพื่อสร้างความโดดเด่นทางด้านวิชาการของคณะสงฆ์จีนนิกาย ซึ่งจะส่งผลให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ขององค์กร สร้างความเชื่อมั่นให้กับพุทธศาสนิกชน และประชาชนทั่วไป การจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายมีการกำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจนจะส่งผลให้การจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในอนาคตประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของวาร์ทนปี (2014) กล่าวว่า “จากการสำรวจพบว่า การใช้พันธกิจ วิสัยทัศน์ และค่านิยม ไม่ได้ถูกนำมาใช้อย่างเป็น

มาตรฐานทั้งหมด บางองค์กรใช้ทั้งสามอย่าง บางองค์กร ใช้สองในสาม บางองค์กรใช้เพียงหนึ่ง อย่างไรก็ตามการกำหนดดังกล่าวมีความจำเป็น และสำคัญต่อองค์กรในการทำความเข้าใจต่อแนวทางการบริหารงานทั้งบุคลากรภายในและคนภายนอก”

3. ด้านอาคารสถานที่ การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในที่ดินของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพราะ คณะสงฆ์จีนนิกายมีที่ดินรองรับในการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 30 ไร่ ณ วัดบรมราชา กาญจนภิเษก อนุสรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับกฎกระทรวงปี พ.ศ. 2549 เกี่ยวกับการจัดตั้งสถาบัน หรือวิทยาลัยในสถานศึกษาเอกชน กล่าวหาที่ดินสำหรับจัดตั้งสถาบันหรือวิทยาลัยอุดมศึกษา เอกชนต้องมีเนื้อที่ตามที่กำหนด คือมีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า 10 ไร่ ต้องเป็นที่ดินที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน ในกรณีที่ดินมีได้มีพื้นที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน ต้องมีการเชื่อมโยงติดต่อกันในลักษณะที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาและสามารถจัดกิจกรรมทางการศึกษาได้โดยสะดวก อาคาร สถานที่จัดตั้งอุดมศึกษามีความมั่นคง ปลอดภัย โดยเป็นแหล่งเรียนรู้มีการจัดให้เป็นแบบวัฒนธรรม จีน อาคารสถานที่มีความทันสมัยด้านเทคโนโลยี การจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนมีความ สะอาดปลอดภัย เป็นระเบียบและมีความสะอาดร่มรื่น สวยงาม ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สิบ พวงสุวรรณ (2556) ที่กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการอาคาร จะต้องมีการรับผิดชอบคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งดูแลรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรโดยจะต้องสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ เพื่อให้เป็นสถานที่ที่สวยงาม สะอาด และมีความ เป็นระเบียบเรียบร้อย 2) มีระบบสิ่งอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์สำคัญประจำอาคารที่ ครบถ้วนสมบูรณ์ ใช้งานได้ตลอดเวลา 3) เป็นสถานที่ที่สามารถให้บริการได้สะดวก และรวดเร็ว 4) การควบคุมรักษาความปลอดภัยและให้ความอบอุ่นกับผู้ใช้อาคาร 5) มีการจัดการพลังงานใน อาคาร เพื่อความประหยัดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ 6) มีการวางแผนออกแบบอาคารที่มีอายุ ใช้งานได้ยาวนาน

4. ด้านหลักสูตรอุดมศึกษา คณะสงฆ์จีนนิกาย การจัดหลักสูตรต่างๆ ได้รับการรับรองจาก สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา มีหลักสูตรที่เน้นด้านศิลปะ ภาษา และวัฒนธรรมจีน จาก การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายจำเป็นต้องมีหลักสูตร พุทธศาสนานิกายมหายาน เพราะนิกายมหายานจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบำเพ็ญตนตามแนวทาง ของพระโพธิสัตว์ สร้างบารมีเพื่อช่วยเหลือสรรพชีวิตในโลกไปสู่ความพ้นทุกข์ อีกทั้งจำเป็นต้องมี หลักสูตรการบริหารจัดการชุมชนตามวิถีมหายาน เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาชุมชนให้คนในชุมชนเป็น

คนดี รู้จักใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีหลักสูตรประกาศนียบัตรระยะสั้นที่รองรับความต้องการของผู้เรียนทางวัฒนธรรมจีน ได้แก่ การฝึกสมาธิลมปราณ ไทเก๊ก แพทย์แผนจีน ช่างศิลป์จีน มีหลักสูตรด้านมนต์พิธี พิธีกรรมทางศาสนาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ดังนั้นถ้าหลักสูตรอุดมศึกษา คณะสงฆ์จีนนิกายมีความเหมาะสมจะส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายต่อไป สอดคล้องกับ ฮันส์ เดอ วิต (2015) อธิบายว่า ขอบเขตของการเกิดกิจกรรมความเป็นต่างประเทศในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีการรวมตัวกันในลักษณะสมาคมเพื่อร่วมประชุมผู้บริหาร การศึกษานานาชาติประจำปี มีวาระการประชุมที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อความหลากหลายของกิจกรรมที่จะนำไปสู่ความเป็นนานาชาติ มีการศึกษาการเคลื่อนย้ายนักเรียน มีกิจกรรมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างกัน มีการจัดหลักสูตรปริญญาคู่ (dual degree) และการวิจัยข้ามชาติ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความเป็นนานาชาติและนำมาซึ่งความป็นที่ยอมรับการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก (World Class University) ในที่สุด

5. ด้านการพัฒนาการจัดอุดมศึกษา ในการพัฒนาการจัดอุดมศึกษามีการวางแผนงานการจัดอุดมศึกษาอย่างเป็นระบบได้แก่ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนระยะสั้น และแผนระยะยาว โดยได้รับความเห็นชอบในการจัดตั้งอุดมศึกษาคณะสงฆ์จีนนิกายจากกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและพัฒนานวัตกรรม มีการจัดโครงสร้างการบริหารงานการจัดอุดมศึกษาอย่างชัดเจน มีการดำเนินงานการจัดอุดมศึกษาตามแผนงานที่วางไว้ มีการดำเนินงานการจัดอุดมศึกษาโดยเน้นคุณภาพผลผลิตของบัณฑิตมากกว่าเน้นปริมาณ มีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดอุดมศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการปรับปรุงแก้ไขการจัดอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงรัก พลาศัย (2557) พบว่า การพัฒนามหาวิทยาลัย นราธิวาสราชนครินทร์: จากอดีตถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ตามพันธกิจ 5 ด้าน ประกอบด้วย การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ผลิตผลงานวิชาการ งานสร้างสรรค์และงานวิจัย บริการวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพทุกภาคส่วน ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริหารและการจัดการ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษาแก่สังคมและก้าวสู่ความเป็นสากล ภูมิภาคเน้นสู่อาเซียน ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

6. ด้านงบประมาณ การจัดอุดมศึกษาได้รับงบประมาณจากส่วนกลางของคณะสงฆ์จีนนิกาย และจากการทอดกฐิน ผ้าป่าประจำปี ได้รับงบประมาณจากองค์กรพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก

การจัดอุดมศึกษาได้รับงบประมาณจากค่าทำเนียมการศึกษา ภาครัฐจัดสรรงบประมาณในการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นกองทุนสนับสนุนการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการรับบริจาคงบประมาณสนับสนุนการจัดอุดมศึกษาจากนักธุรกิจ องค์กรตระกูลแซ่ และประชาชนทั่วไป เพื่อนำงบประมาณของทุกภาคส่วนมาวางแผนบริหารจัดการในการใช้งบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อรสา จุลสุคนธ์และคณะ (2555) ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จของการใช้งบประมาณ ในการวิจัยของนักวิจัยในกรมวิชาการเกษตร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการงบประมาณ ที่มีประสิทธิภาพของนักวิจัยโดยใช้ 1) การวางแผน 2) การใช้งบประมาณ 3) การบริหารจัดการงบประมาณ จะส่งผลให้เกิดปัจจัยความสำเร็จ

7. ด้านบุคลากรอุดมศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญของคณะสงฆ์จีนนิกาย พบว่า บุคคลที่จะมาเป็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายต้องมีการคัดเลือกโดยเสนอชื่อให้คณะผู้บริหารของคณะสงฆ์จีนนิกายเป็นผู้คัดเลือกเป็นผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้พื้นฐานในบริบทของพุทธศาสนานิกายมหายาน และวัฒนธรรมจีน เพราะการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย จำเป็นต้องมีผู้บริหารสถาบันที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักคำสอน ของนิกายมหายาน รวมทั้งเข้าใจถึงวัฒนธรรมจีน เพื่อการทำงานร่วมกับคณะสงฆ์จีนนิกายได้อย่างเหมาะสมต่อไป ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษามีประสบการณ์ในการบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี ส่วนคณาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติตรงกับหลักสูตรสาขาวิชาที่เปิดสอน อีกทั้งมีการแต่งตั้งคณาจารย์เพื่อทำหน้าที่ผู้บริหารอุดมศึกษาในฝ่ายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Muhammad Hameed Ullah and et al. (2011) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการในการพัฒนาของพนักงานระดับอุดมศึกษาในปากีสถาน พบว่า อาจารย์ในมหาวิทยาลัยต้องการการฝึกอบรมด้านการทำวิจัยและแนวโน้มวิชาชีพ จะช่วยส่งเสริมความสามารถทางวิชาชีพทัศนคติทางวิชาชีพให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้น

8. ด้านการสร้างเครือข่ายด้านการศึกษา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญของคณะสงฆ์จีนนิกาย พบว่า การสร้างเครือข่ายด้านการเผยแผ่ด้านวิชาการทางพุทธศาสนานิกายมหายานในระดับประเทศ และนานาชาติ มีการจัดทำข้อตกลงร่วมมือทางการศึกษา (MOU) ด้านพระพุทธรูปศาสนานิกายมหายานกับสถาบันการศึกษาในต่างประเทศ จีน ไต้หวัน มีการจัดทำข้อตกลงร่วมมือทางการ

ศึกษา (MOU) ด้านภาษาและวัฒนธรรมกับสถาบันการศึกษาในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อเปิดหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย มีการจัดทำข้อตกลงร่วมมือทางการศึกษา (MOU) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการแลกเปลี่ยนนักศึกษา จากสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการสร้างเครือข่ายการศึกษาผ่านระบบออนไลน์ ระหว่างสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ Henry et al. (2012) ที่เสนอว่า การศึกษาวิจัยด้านเครือข่ายด้วยการใช้วิธีการศึกษาเชิงผสมผสาน (Hybrid method) ในการศึกษาจะช่วยให้สามารถกำหนดตัวแสดงและกำหนดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแสดงได้อย่างชัดเจน

9. ด้านการรับนักศึกษา มี 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อจากสามเณรนักเรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์จีนนิกาย และโรงเรียนพระปริยัติธรรมทั่วประเทศ 2) การรับนักศึกษาเข้าศึกษาต่อจากบรรพชิตในพระพุทธศาสนา และต่างศาสนา ทั้งในและต่างประเทศที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือเทียบเท่า โดยไม่จำกัดอายุ 3) นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปทั้งในและต่างประเทศที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือเทียบเท่าสามารถเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายโดยไม่จำกัดอายุ ซึ่งสอดคล้องกับ Van (2013) พบว่า มิติที่สำคัญที่สุดในการวัดของนักเรียน "ความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการที่ HCMCUTE เป็นเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ เช่น ห้องปฏิบัติการสภาพห้องเรียน การศึกษาและการเรียนรู้ทรัพยากรวัสดุ ฯลฯ มิติที่สำคัญต่อไปคือการตอบสนองกับนักเรียน เช่นความเต็มใจที่จะช่วยเหลือของพนักงานเจ้าหน้าที่และทัศนคติในการให้บริการของพนักงานเจ้าหน้าที่ ผลการเรียนรู้ก็เป็นมิติที่สำคัญเพราะมันเป็นความสามารถในเรื่องของการบริการทางการศึกษา และเป็นผลโดยตรงสำหรับนักเรียนที่เข้ามาศึกษา มิติทางวิชาการกลับมีผลกระทบน้อยลงในนักเรียนนักศึกษาของ HCMCUTE

10. ด้านการประชาสัมพันธ์ มี 4 แนวทาง ได้แก่ 1) การสร้างสื่อประชาสัมพันธ์การจัดอุดมศึกษาผ่านเว็บไซต์ ข่าวสารทางโทรทัศน์ วิทยุ วารสาร แผ่นพับ 2) มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายองค์กรด้านศาสนาทั้งในและต่างประเทศ 3) มีการประชาสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายจากสถาบันการศึกษาในระดับต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ 4) มีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสาธุชนที่เข้ามาสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณีย์ เบญจวัฒนาผล, นงพงา ลีลายนะ, และ ดิเรก ธรรมารักษ์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารงานประชาสัมพันธ์ในมหาวิทยาลัยเอกชนผลการวิจัยพบว่า งานประชาสัมพันธ์ที่ประสบความสำเร็จ

ในการนำไปใช้ในมหาวิทยาลัยเอกชน ประกอบด้วย นโยบายที่ชัดเจน กิจกรรมและวิธีการที่หลากหลาย เครื่องมือและช่องทางการสื่อสารที่ทันสมัย เครือข่ายการประสานงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แตกต่าง ความพร้อมขององค์กรและบุคลากร การมีส่วนร่วมของผู้นำ และความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางานต่อไปในอนาคต

1. คณะสงฆ์จีนนิกายควรจัดอุดมศึกษาร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนทางด้านวิชาการให้มีมาตรฐานในระดับสากล และควรจัดให้ตรงกับปรัชญาของการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อธำรงรักษาและส่งเสริมปรัชญาของพุทธศาสนานิกายมหายานในประเทศไทย เติมเต็มศักยภาพให้กับศาสนทายาทของพุทธศาสนานิกายมหายาน และเพื่อสร้างความสมดุลความสอดคล้องของพุทธศาสนานิกายมหายานกับพุทธศาสนานิกายหินยาน (เถรวาท)

2. คณะสงฆ์จีนนิกายควรมีนโยบายการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของผู้บริหารคณะสงฆ์จีนนิกาย และมีการติดต่อประสานงานกับองค์กรพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลกในการของบประมาณในการจัดตั้งการอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

3. คณะสงฆ์จีนนิกายควรมีการส่งที่บุคลากรเข้ารับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อรองรับการเปิดหลักสูตรในด้านต่างๆ ของการอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย รวมทั้งมีการส่งผู้บริหารของคณะสงฆ์จีนนิกายเข้าร่วมการอบรมกับหน่วยงานทางด้านการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นนักบริหารระดับสูง

4. คณะสงฆ์จีนนิกายควรมีทีมปรึกษาด้านกฎหมายเพื่อให้การจัดตั้งการอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายเป็นไปอย่างถูกต้อง และควรมีที่ปรึกษาในด้านวิชาการเพื่อการอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย เช่น การวางแผนในการจัดทำหลักสูตรในสาขาวิชาต่างๆ

5. คณะสงฆ์จีนนิกายควรมีการสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อรองรับการจัดอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย และควรมีการสร้างหลักสูตรออนไลน์ประวัติศาสตร์ของนิกายมหายานในประเทศไทยและต่างประเทศเพื่อส่งเสริมให้มีการเผยแพร่พระพุทธศาสนานิกายมหายาน

6. คณะสงฆ์จีนนิกาย ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ให้มีทีมงานที่มีคุณภาพในด้านการบริหารงาน เช่นงานปกครอง งานวิชาการ และทีมงานงานวิจัยเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานด้านต่างๆของคณะสงฆ์

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในอนาคต

1. ควรศึกษาอนาคตภาพเรื่องรูปแบบการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพด้านต่างๆ นำมาพัฒนาวัดในคณะสงฆ์จีนนิกาย
2. ควรศึกษาอนาคตภาพการบริหารเครือข่ายด้านการศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกายในทุก ระดับการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. ควรศึกษาส่งเสริมให้มีทีมวิจัยและพัฒนา ในการบริหารงานด้านต่างๆ ของคณะสงฆ์จีนนิกาย
4. ควรศึกษารูปแบบการบริหารด้านการจัดการอุดมศึกษาของคณะสงฆ์จีนนิกาย

รายการอ้างอิง

- จรงค์ พลาศัย. (2557). การพัฒนามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. งานวิจัยมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณิ เบ็ญจวัฒนาผล, นงพงา ลีลายนะ และดิเรก ธรรมารักษ์. (2560). การบริหารงานประชาสัมพันธ์ในมหาวิทยาลัยเอกชน งานวิจัยมหาวิทยาลัยปทุมธานี. มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. http://bubeeja.blogspot.com/2012/12/blog-post_7712.html
- สมศักดิ์ บุญปู. (2561). การพัฒนาการศึกษาคณะสงฆ์ไทย. มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. <https://www.mcu.ac.th/article/detail/14295>.
- สิน พวงสุวรรณ. (29-30 สิงหาคม 2556). “ระบบกายภาพในสถาบันอุดมศึกษา.” เอกสารประกอบการประชุมวิชาการเครือข่ายพัฒนาระบบกายภาพในสถาบันอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- อรสา จุลสคนธ์ และคณะ. (2555). **ปัจจัยความสำเร็จของการใช้งบประมาณในการวิจัยของนักวิจัยในกรมวิชาการเกษตร**. [ปริญาเกษตรศาสตร์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Hans de Wit, Fiona Hunter, Launa Howard, Eva Egron-Polak. (2015). **Internationalization of Higher Education**. [http://www.europarl.europa.eu/RegData.../IPOL-STU \(2014\)540370_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData.../IPOL-STU (2014)540370_EN.pdf).
- Henry, A. D., Lubell M. and McCoy, M. (2012). **Survey-Based Measurement of Public Management and Policy Networks**. Journal of Policy Analysis and Management.
- Muhammad Hameed Ullah et al. (2011). **Staff Development Needs In Pakistan Higher Education**. Journal of College Teaching & Learning.
- Van, V. T. (2013). **Students' Satisfaction Towards Service Quality: A Case Of Hochiminh City University Of Technical Education**. Hochiminh: Vietnam National University HCMC.
- Wartnaby, Danielle. (2014). **Organisational philosophies: mission, vision and values statements - introductory thoughts**. Working Paper. University of Birmingham.